

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

**Základní škola s rozšířeným vyučováním jazyků a matematiky
Litvínov, Podkrušnohorská 1589**

Adresa: Podkrušnohorská 1589, 436 01 Litvínov

Identifikátor školy: 600 083 853

Zřizovatel: Obec Litvínov, nám. Míru, PSČ 436 01

Školský úřad: Most, Budovatelů 2957, PSČ 434 01

Termín konání orientační inspekce: 15. - 18. listopad 1999

Čj.	064 127/99-5022
Signatura	of4ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Tato úplná základní škola v právním subjektu poskytuje v letošním školním roce vzdělání 671 žákovi ve 28 třídách, přičemž první stupeň tvoří 16 tříd s 401 žákem, druhý stupeň pak 12 tříd s 270 žáky. Pracuje zde celkem 48 pedagogů, tj. 41 učitelů a 7 vychovatelek školní družiny a klubu. Ustanovená rada školy je funkční.

I. stupeň

Sledování výchovně vzdělávací činnosti bylo zaměřeno především na výuku českého jazyka a jeho všech složek, cizího jazyka, vlastivědu, prvouku a přírodovědu. Celkem bylo realizováno 18 hospitací (9x český jazyk, 3x cizí jazyk, 2x vlastivěda, 4x prvouka a přírodověda).

Škola vyučuje žáky v 1. a 2. ročníku podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2 s úpravami a doplňky ze dne 25.8. 1998 pod č.j. 25 018/98-22. U žáků 3. až 9. ročníku je pak realizován v rámci programu Základní škola učební plán pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků č.j. 16 333/96-22-21. Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá výše uvedenému učebnímu plánu. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě, zároveň je zajištěna návaznost výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky. Škola nabízí a je realizována možnost výuky volitelných a nepovinných předmětů. V prvním a druhém ročníku je vyučován v rámci nepovinných předmětů cizí jazyk, přestože škola nesplnila základní podmínky, tj. výuka není zajištěna odborně způsobilými pedagogy a nejsou splněny všechny povinnosti ve smyslu zabezpečení povinné výuky cizího jazyka pro žáky 3.-9. ročníku. Výuka cizího jazyka v 1. a 2. ročníku je vedena jako nepovinný předmět, ale vyučuje se jako povinný, neboť dochází například k půlení vyučovacích hodin, kdy jedna skupina má český jazyk a druhá německý. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů na 1. stupni je 100% a významně ovlivňuje kvalitu výuky. Učitelé se dále vzdělávají formou DVPP v jazykové oblasti.

Škola disponuje dostatkem vhodných výukových prostor. Téměř všechny učebny jsou účelně vybaveny moderním, variabilním žákovským nábytkem (jednostolky v pastelových barvách) s dostatkem dalších úložných prostorů pro pomůcky a výukový materiál. Žákovské židle však v některých případech neodpovídají antropometrickým požadavkům vzhledem k výšce žáků, neboť jsou většinou vysoké. Učebny jsou doplněny o koberce pro odpočinkovou činnost a esteticky upraveny názornými pomůckami a žákovskými pracemi. Ve všech třídách jsou dobře zajištěny tepelné a světelné podmínky. Učební pomůcky jsou postupně doplňovány, modernizovány. Při sledovaných hodinách nebyly však využívány audiovizuální pomůcky (pouze v jedné hodině). Žáci i učitelé používají učebnic a dalších učebních textů, které mají schvalovací doložku MŠMT. Při kontrole žákovských knížek a následně v osobních rozhovorech s pedagogy bylo zjištěno, že škola prostřednictvím učitelů vybírá nemalé finanční částky na koupi pracovních sešitů, které jsou uvedeny v Seznamu MŠMT a vztahuje se na ně bezplatné poskytování. Vedení školy reagovalo na toto zjištění tím, že jde o dobrovolnou akci rodičů, kteří souhlasí s vybíráním peněz na pracovní sešity. Toto tvrzení však nebylo doloženo žádným zápisem z jednání s rodiči (např. z třídních schůzek nebo s radou školy), dohodou mezi rodiči a školou v písemné podobě nebo zápisem o sponzorském daru ap.

Český jazyk

Struktura sledovaných hodin českého jazyka a jeho všech součástí (čtení, psaní, mluvnice a sloh) odpovídá věku žáků a výukovým cílům. Organizační pokyny byly srozumitelné, jasné a

přiměřené věku a možnostem žáků. V každé sledované hodině bylo využito vstupní, někde i průběžné motivace. Po zklidnění úvodní písní nebo hrou následovalo opakování, na které pak navazovala výuka nové látky. Před částí věnované psaní byla vždy dodržena metodika, učitelé věnují pozornost uvolňovacím cvikům (za doprovodu říkanky a pohybu), správnému držení psacího náčiní a sezení při psaní. V průběhu výuky učitelé ověřují kontrolními otázkami pochopení probíraného učiva, individuálně poskytují pomoc žákům při řešení některých složitějších úkolů. Žáci jsou vedeni k rozvoji a obohacování slovní zásoby. Učitelé trvají na odpovědi celou větou. Ve výuce jsou uplatňovány progresivní metody a formy práce, nejčastěji práce ve skupinách, dvojicích, hry a luštění křížovek, zároveň jsou využívány mezipředmětové vztahy. Většina učitelů vnímá unavitelnost žáků a zařazuje nejrůznější formy relaxační činnosti. Organizace výuky zároveň umožňuje žákům pracovat individuálním tempem. Výuka je vedena věcně a odborně správně, učitelé mluví spisovně. Při ústním hodnocení je u žáků oceňována snaha a pokrok. Pouze výjimečně je však uplatňováno sebehodnocení a sebereflexe žáků. Vynikající hodiny byly k vidění především v prvním ročníku, kde vyučuje vysoce moderně (netradiční formy práce) mladý pedagog, který věnuje značný čas přípravě na vyučování. Vyučovací hodiny v této třídě jsou jedna velká hra. Vysoké pracovní tempo žáků i učitele, vzájemná úcta, neustálé pochvaly a motivace, pohybové ztvárnění slabik, hry a uplatňování vlastní tvořivosti žáků, přitom všem značné využívání výukových materiálů, tak lze charakterizovat výuku v této třídě. I v paralelní třídě, kde byla výuka založena na týmové spolupráci, byli žáci velmi aktivní, vládlo zde příjemné pracovní klima a po metodické stránce byla hodina také výborně připravena.

Celkově lze výuku českého jazyka a jeho všech složek na prvním stupni hodnotit jako velmi dobrou.

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

Všechny sledované hodiny byly zodpovědně připraveny. Vyučující využívají znalostí žáků z běžného života, které dále obohacují o nové poznatky, především formou praktických činností. Téměř ve všech hodinách bylo využito dostatečného množství názorných pomůcek (kartičky, obrázky, cvičné hodiny, laboratorní sklo, apod.). Zadávané úkoly byly přiměřeně náročné vzhledem k věku a zkušenostem žáků, velmi často žáci pracovali ve skupinách, soutěžili a byl jim dán prostor pro samostatné učení. Žáci druhého ročníku se velmi dobře orientují v čase, v praxi umí používat hodiny, potíže jim nedělá orientace v ročních obdobích. Mají dobré vyjadřovací schopnosti a dokážou aplikovat získané vědomosti. Další prakticky pojatá hodina byla k vidění ve 3. ročníku, kdy na základě konkrétních činností učitelka vyvodila jednotku objemu. Žáci ve skupinách přelévají vodu, zapisovali získané hodnoty do tabulek a nakonec využili odměrný válec, jako měřidlo objemu. Vynikající hodina přírodovědy v pátém ročníku probíhala v terénu - v parku před školou. Žáci pracovali ve skupinách, kdy plnili předem učitelkou připravené úkoly v rámci projektu Ochrana životního prostředí (ve spolupráci se Scholou Humanitas v Litvínově). I zde bylo využito mezipředmětových vztahů, při měření kmenů stromů, prováděli frotáž kůry stromů (výtvarná technika) a učili se mezilidským vztahům v rámci týmové spolupráce. Přírodověda v paralelní třídě ročníku byla zaměřena na opakování celku o Zemi a sluneční soustavy, měla být přípravou na návštěvu v planetáriu. I když zde byla zařazena skupinová práce, činnost nebyla dostatečně efektivní, neboť kromě učebnice a školního sešitu neměli žáci možnost využívat dalších informačních zdrojů. Nebyly použity ani jiné názorné pomůcky. Kontrola zadaných úkolů ve skupinách byla příliš dlouhá, žáci neprojevovali o výuku potřebný zájem, byli nepozorní, otáčeli se a vzájemně se bavili. Vyučující proto žáky neustále okřikovala. Chyběla relaxace a průběžná motivace. Nápaditost výuky, originalnost tvorby názorných pomůcek, zavádění netradičních forem a metod práce,

zvědavost, aktivitu a vynikající znalosti žáků, velmi klidná a přátelská učitelka. Tak lze charakterizovat vlastivědu ve čtvrtém ročníku. Výuka zaměřená na opakování pohoří, nerostného bohatství a zemědělství Česka měla rychlé, ale pro žáky přiměřené tempo, kdy probíhala neustále motivace a hodnocení, žáci pracovali v zavedených skupinách (každá se nějak jmenuje, např. Přemyslovci, Slavníkovci, Rožmberkové apod.), činnosti se odvíjely především ze čtení na mapě a přiřazování splněných úkolů na velkou nástěnnou slepou mapu. Žáci se výborně orientují na mapě, mají velmi dobré znalosti a je používáno správného zeměpisného názvosloví. V paralelní třídě ročníku byla také vlastivěda pojata zajímavě. Učitelka vhodně spojila opakování o Praze s krásnou literaturou. Žáci měli za úkol ve skupinách přečíst zadanou pověst o konkrétní části Prahy a poté přiřadit obrázek té části Prahy, ke které se pověst váže. Činnosti však trvaly velmi dlouho, což se projevilo nakonec tím, že zvonilo, hodina nebyla ukončena a zhodnocena.

Výuku prvouky, přírodovědy a vlastivědy lze hodnotit celkově jako velmi dobrou, některé sledované hodiny pak jako vynikající.

II. stupeň

Společenskovední předměty a výchovy

Inspekce sledovala při hospitacích výuku zeměpisu a dějepisu (vždy po třech vyučovacích hodinách), dále hodiny hudební, výtvarné a rodinné výchovy a jednu hodinu přírodopisu.

Kontrolou rozvrhů hodin, záznamů v třídních knihách a poznámek v sešitech žáků bylo zjištěno, že časová dotace hodin ve sledovaných předmětech odpovídá zvolenému učebnímu plánu a že osnovy těchto předmětů jsou plněny. K této skutečnosti přispívá i složení tříd z žáků, kteří byli přijati do tříd s rozšířenou výukou jazyků. Aby bylo zajištěno plnění osnov v průběhu celého vzdělávání na druhém stupni, musí být zpracovány osnovy do tematických plánů s pevně stanovenou časovou dotací jednotlivých předmětů ve všech ročnících, což se zatím všude nestalo.

Sledované předměty byly až na dva případy (rodinná výchova v 8. ročníku a zeměpis v 6. ročníku) odučeny odborně a pedagogicky způsobilými pedagogy, zbývající uvedené hodiny pak učiteli jen pedagogicky způsobilými.

Hodiny hudební a výtvarné výchovy probíhaly v odborných pracovnách, ostatní hodiny pak v běžných třídách, z nichž některé měly charakter polooborné pracovny, rodinná výchova probíhala v pracovně chemie. I když materiální podmínky jsou ve škole dobré a učební pomůcky mají vyučující v dostatečném počtu, jejich využívání bylo sporadické a někde pomůcky zcela chyběly, v hodinách pak převládal slovní názor (např. v dějepisu 6. a 8. ročníku, zeměpis v 6. ročníku). Hodiny naukových předmětů nebyly přerušovány přestávkami pro relaxaci, pestré formy práce v hudební a výtvarné výchově a účelná změna temporytmu práce naopak umožňovaly účelně využít chvilky oddechu pro žáky i vyučujícího.

Struktura hodin byla vesměs tradiční: po opakování (pokud neprobíhalo celou hodinu) následoval výklad a jeho shrnutí v závěru vyučovací jednotky. Skupinové vyučování (např. v rodinné výchově, zeměpisu a dějepisu v 6. ročníku) bylo uplatněno účelně. Pokyny pro žáky byly srozumitelné a jasné, v hodinách hudební a výtvarné výchovy a v zeměpisu v 8. ročníku měli žáci dostatek prostoru pro samostatné a aktivní učení a mohli využívat i dalších zdrojů informací (referát, samostatné práce s atlasy, využívání mezipředmětových vztahů apod.). V případě výuky dějepisu a zeměpisu v 6. ročnících však byly hodiny náročné buď pro značnou

abstrakci bez použití názoru, nebo pro nepřiměřeně dlouhé řešitelské úkoly a dlouhou následnou kontrolu správnosti řešení. Problémem jsou i dlouhé zápisy do sešitů a špatná čitelnost záznamů z tabule. Otázky učitelů měly uzavřený charakter, byly zaměřeny především na kontrolu zvládnutí učiva, méně na pochopení vztahů, odpovědi žáků pak byly kusé, nesouvislé a měly roztržitý charakter. Zadávané úkoly byly vždy přiměřené schopnostem žáků. Pozitivním jevem bylo zjištění, že žáci mají dostatek možností vyjádřit svůj názor a že organizace vyučování umožňuje žákům, aby se uplatnili svými vědomostmi i schopnostmi, aby mohli aplikovat získané vědomosti (Hv, Vv, Ze a Rv v 8. ročnících). Vyučovací hodiny byly využívány efektivně a učivo žákům interpretováno věcně správně. Někteří vyučující by však měli věnovat více pozornosti vlastnímu ústnímu projevu a vést žáky také ke kvalitní a spisovné mluvě.

Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že hospitační činnost ze strany vedení školy je velmi řídká. Z tohoto zjištění vyplývá pak i skutečnost, že ani učitelé nevěnují kontrole práce žáků dostatečnou pozornost. Kontrolu jejich písemných projevů zjistila ČŠI jen v jediném případě (dějepis v 9. ročníku), žáci mají v žákovských knížkách jen minimální počet známek a po prvním čtvrtletí zákonní zástupci žáků nemají dostatek informací o prospěchu svých dětí, pokud nenavštíví vyučujícího osobně, či třídní schůzky, které probíhaly v době inspekční návštěvy. Žáci byli i v průběhu sledovaných hodin hodnoceni zřídka a na konci hodin chyběla podrobnější závěrečná hodnocení také. O sebehodnocení vlastní práce se žáci ani nepokoušeli, neboť k takové činnosti nejsou vedeni.

Žáci i učitelé dodržovali dohodnutá pravidla, vzájemná komunikace byla založena na slušnosti a vzájemné toleranci. Verbální projevy žáků však byly vesměs jednověté, myšlenky žáci dále nerozvíjeli. Hodiny probíhaly v nestresujícím prostředí. U žáků se objevovalo ojediněle nevhodné chování, které spíše souviselo s nespoluprací s vyučujícím, ale toto chování nemělo rušivý charakter. Kladně lze hodnotit dobré znalosti, vědomosti a návyky žáků. Náročnost učitelů směrem k žákům je přiměřená jejich schopnostem a taktéž není stresující.

Kvalitu vzdělávání v bloku společenskovědních předmětů lze hodnotit jako dobrou, v případě výchov a zeměpisu v 8. ročnících pak jako velmi dobrou.

Česká jazyk

V šesti sledovaných hodinách bylo zjištěno, že výuka je v souladu s osnovami a učebními plány a předmět vyučují pouze odborně a pedagogicky způsobilí učitelé. Předložené tematické plány přihlížejí k aktuálnímu složení tříd. Žáci docházejí na hodiny za vyučujícími, a tak některé ze tříd jsou pojímány jako polo odborné pracovní českého jazyka. Vybavení všech učeben didaktickou technikou i jejich estetická úroveň je velmi dobrá.

Hospitační činnost byla zaměřena výlučně na hodiny mluvnice. Jejich úroveň byla různá, od vynikajících až po ještě vyhovující. V hodinách hodnocených jako vynikající a velmi dobré se objevovaly rozmanité vyučovací metody používané promyšleně a funkčně, plně v souladu s cílem hodiny byla využita relaxační hudba, mnoho vlastních názorných pomůcek a jazykových příruček, které umožňovaly samostatnou práci žáků. Hodiny měly jasnou koncepci a cíl, ve třídě panovala dobrá pracovní atmosféra.

Ostatním vyučovacím hodinám jasná koncepce chyběla, žáci nebyli seznamováni s cílem hodiny ani s hodnocením své práce, často byly hodiny ukončovány chaoticky. Učitelé se i v těchto hodinách snažili využít zajímavých metod (např. skupinovou práci), ale její efektivnost komplikovalo nezvládnutí třídy kázeňsky. To se samozřejmě projevilo také na klimatu třídy.

Kontrolou žákovských písemností bylo zjištěno, že (až na jednu výjimku) všichni učitelé opravují sešity v dostatečné míře, domácí úkoly zadávají průměrně třikrát měsíčně a mají

dostatečný počet známek pro celkovou klasifikaci. Čtvrtletní práce předepsané osnovami jsou vedením školy archivovány.

Vzhledem k velmi rozdílné kvalitě vyučovacích hodin a přes časté nedostatky ve stavbě hodin lze hodnotit výuku českého jazyka jako dobrou.

Občanská nauka

Občanská nauka je v plné míře vyučována odborně nezpůsobile, ale tato skutečnost je vyvážena zájmem vyučujících, především ředitele školy, o problematiku volby povolání, popř. o problémy s prevencí drogových závislostí. To se pozitivně promítá do celkové koncepce vyučování předmětu. Je kladen důraz na komunikaci, osobnostní a profesní sebepoznávání žáků.

Obě zhlédnuté hodiny měly velmi dobrou úroveň.

Cizí jazyky na I. i II. stupni

V nabídce školy jsou jako povinné jazyky angličtina a němčina, formou nepovinné výuky mohou žáci studovat rovněž francouzštinu a ruštinu. Výuku zajišťuje 17 učitelů, z nichž dvěma chybí odborná i pedagogická způsobilost, šesti odborná způsobilost. Přehled o počtu a procentech odučených hodin podle způsobilosti je zachycen v následující tabulce:

Pedagogická a odborná způsobilost							
Jazyk	počet hodin	úplná	%	pedagog.	%	nevyhovující	%
anglický	102	10	9,8	62	60,8	30	29,4
německý	75	63	84,0	9	12,0	3	4,0
francouzský	8	8	100	0	0	0	0
ruský	2	2	100	0	0	0	0
Celkem	187	83	44,4	71	38,0	3	1,6

Z přehledu vyplývá, že vedení školy nesplnilo základní požadavek pro zřízení školy s rozšířenou výukou jazyků, to je stoprocentní odbornou i pedagogickou způsobilost v jazykové výuce. Stoprocentní zajištění jazykové výuky učiteli s obojí způsobilostí je rovněž podmínkou pro zařazení cizího jazyka do učebního plánu prvního a druhého ročníku. Protože cizí jazyk byl přesto do výuky zařazen, došlo k porušení platných právních norem. Nepříznivá situace je zejména ve výuce anglického jazyka. Podle sdělení vedení školy tři vyučující v době konání inspekce studovali a po dokončení závěrečných zkoušek v roce 2000 budou pro výuku plně způsobilí.

Vyučující spolupracují v rámci předmětových komisí, které se pravidelně scházejí a ze schůzek se pořizují zápisy. Hlavní náplní komise je koordinovat výuku tak, aby tvořila jednotný systém, volit vhodné učebnice a pomůcky. Toto je třeba především v německém jazyce, neboť vzhledem ke změnám v pravopisu je třeba vybavit žáky novými učebnicemi tak, aby zůstala zachována návaznost učiva. Učebnice pro výuku anglického jazyka v současné době vyhovují, ale předmětová komise, v jejímž čele stojí nová vedoucí, plánuje jejich postupnou renovaci. Vybavení didaktickými pomůckami je solidní, vyučující mají k dispozici dostatek audioorálních i klasických pomůcek. Ve škole jsou rovněž čtyři odborné učebny s magnetofonem, televizí a videem. Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího plánu č.j. 16 333/96-22-21, jehož požadavky mají vyučující rozpracované do časových a tématických plánů. V době konání

inspekce nebyl zjištěn žádný závažný časový ani tématický odklon.

ČŠI byla přítomna výuce ve čtrnácti vyučovacích hodinách včetně výuky nepovinného jazyka. Všechny hodiny byly dobře připravené, měly promyšlenou stavbu a vyučující používali metody moderní komunikativní výuky. S výjimkou jedné hodiny byli žáci dobře motivováni, spolupracovali s učitelem a podle svých možností aktivně komunikovali, především s učitelem. Rezervy byly v tvořivé mezižákovské komunikaci a v obsahové i formální stránce písemného projevu. V jedné zhlédnuté hodině vyučující nesplnil cíl hodiny, především proto, že žáky nedokázal ani motivovat ani zvládnout po kázeňské stránce, přestože jeho jazyková kompetence i pedagogická zkušenost je značná. Při pohovoru s žáky ČŠI zjistila, že toto nebylo náhodné a informovala vedení školy. Ředitel školy připustil, že o problému učitele ví a slíbil nápravu.

Škola vzhledem k svému zaměření usiluje i o mezinárodní kontakty. Vyučující německého jazyka pořádají dvakrát ročně poznávací zájezd do Německa a navštěvují s žáky německá představení v okresním divadle. Mezinárodní kontakty v anglickém jazyce se velmi omezily s odchodem zainteresovaného vyučujícího, v době konání inspekce předmětová komise začala pracovat na vytvoření nových. Z finančních důvodů nepůsobí na škole cizojazyčný lektor, mezinárodních zkoušek se žáci školy neúčastní.

I přes nízké procento vyučujících s plnou způsobilostí lze výuku cizích jazyků hodnotit jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech na I. stupni je velmi dobrá. Kladně lze hodnotit zavádění progresivních metod a forem práce především mladými učiteli, vytváření klidného a zároveň vysoce pracovního prostředí. Na II. stupni lze kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech a blocích předmětů hodnotit jako dobrou, kdy jsou rezervy ve využívání pomůcek a vedení žáků k sebehodnocení. Výuku cizích jazyků lze celkově hodnotit jako velmi dobrou, přestože tato výuka není dostatečně personálně zajištěna.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Hodnocení kvality řízení navazuje na orientační inspekci, která proběhla v dubnu 1999 a byla zaměřena pouze na řízení školy. ČŠI sledovala především vývoj a změny v této oblasti od minulé inspekční návštěvy.

Plánování

Plánování vychází z analýzy současného stavu, kdy dlouhodobý plán je rozpracován do plánu práce pro školní rok 1999/2000. Vedení školy v úzké spolupráci s členy pedagogického sboru vytvořilo další koncepční úkoly, které se zaměřují zejména na zvyšování prestiže školy, rozšiřování PC základnu, pokračování ve vytváření příjemného mikroklima mezi všemi lidmi ve škole a důsledné provádění protidrogové prevence. Plánování je pojato jako ucelený systém středně a krátkodobých plánů, kdy jsou vymezeny základní cíle v jednotlivých oblastech práce školy (školní družina a klub, jídelna, další oblast v pedagogické práci, estetičnost a údržba školy). Přestože škola nabízí rozšířenou výuku matematiky (má to i v názvu dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol), není otevřena ani jedna taková třída z důvodů nezájmu, neboť škola je vedena v podvědomí veřejnosti především jako škola s rozšířenou výukou jazyků. Výuka neprobíhá dle schváleného učebního plánu 16 847/96-2 Základní škola v 1. a 2. ročníku. Ve

škole se nevzdělává žádný žák se specifickými poruchami učení a chování.

Kvalitu, rozsah i účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy lze hodnotit jako velmi dobré, není však dodržen učební plán ve třídách prvního stupně (1. a 2. ročník).

Organizování

Kompetence pracovníků školy jsou vymezeny v organizačním opatření, které je součástí plánu práce. Na zaměstnance jsou delegovány potřebné pravomoci (vedení metodických orgánů, správcovství kabinetů apod.). Kromě pedagogické rady má ředitel vytvořen tzv. poradní sbor, který tvoří mladí i zkušení pedagogové obou stupňů, ředitel a výchovná poradkyně. Tento poradní orgán se schází pravidelně jednou měsíčně. Dokumentace školy je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnými právními normami. Při kontrole třídních knih bylo ale zjištěno, že tato povinná dokumentace je opatřena třemi rozdílnými druhy podlouhlého razítka, z nichž dvě neodpovídají správnému názvu školy tak, jak je zařazena v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Zároveň použité kulaté razítko neodpovídá zařazení. Vedení školy poskytuje i nadále velmi dobře všechny potřebné informace pedagogům, taktéž vnější informační systém funguje bez problémů. Škola reaguje na připomínky a náměty rodičů, organizuje pro ně dny otevřeného vyučování, vedení školy a pedagogové reagují i na telefonické a osobní kontakty, škola vede otevřený dialog i s ostatními zainteresovanými stranami. Rodiče mohou využít radu školy, která zde velmi dobře pracuje a je důležitým partnerem v jednání s vedením školy. Škola se prezentuje v regionálních sdělovacích prostředcích, žáci reprezentují školu v široké škále olympiád a nejrůznějších soutěžích, kde dosahují významných úspěchů. Škola byla pověřena vytvořením čtyř ilustrací do světové knihy na námět „Globální problémy lidstva“ v rámci projektu Stonožka. Výroční zpráva poskytuje dostatek informací, ale zaměřuje se pouze na konstatování splněných úkolů. Ředitel školy vypracoval další dokument, hodnotící zprávu za uplynulý školní rok, který se taktéž zaměřuje pouze na kladné hodnocení stanovených úkolů. Oba dokumenty postrádají více evaluačních prvků, především při hodnocení edukačních a organizačních záměrů (cílů) a skutečných výsledků (co se podařilo, kde jsou ještě rezervy a možnosti).

Kvalitu a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systém lze hodnotit jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Základním dokumentem operativního řízení je celoroční plán práce, který je konkretizován, doplňován dle aktuálního stavu v týdenních plánech. Plán je vyvěšen v kafetérii (sborovně) a jednou z povinností učitelů je, aby se s ním pravidelně seznamovali. Ve škole je zásadně uplatňován demokratický styl řízení, kdy vedení školy klade důraz na zpětnou vazbu, zajímá se o názory pedagogů a reaguje na jejich podněty. Ředitel školy také informuje své zaměstnance otevřeně o finanční a mzdové situaci. Škola vytváří příznivé podmínky pro uplatňování tvořivosti a iniciativy pracovníků. Umožňuje učitelům sebevzdělávání v rámci dalšího vzdělávání, využívá nápaditosti a jedinečných schopností pracovníků. Výborně je zajištěna pomoc začínajícím, odborně a pedagogicky nezpůsobilým a dalším novým pedagogům. Metodická pomoc je uplatňována formou uvádějících učitelů, ale i ostatních pedagogů, kteří jsou velmi kolegiální. V rámci morálního a hmotného stimulování pracovníků jsou vytvořena hodnotící kritéria, se kterými jsou učitelé seznámeni. V individuálních rozhovorech s vedením školy, kdy je pravidelně 4x ročně prováděno hodnocení pedagogické práce, jsou pak seznamováni s výší nadtarifních složek platu.

Systém vedení a motivování pracovníků školy lze hodnotit jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vychází z plánu řídicí a kontrolní činnosti, který je zpracován na celý rok. Zároveň jsou ve vedení rozděleny kontrolní kompetence. Kontrolní činnost je rozdělena na termínovanou (třídní knihy, výkazy, žákovské knížky, kontrolní žákovské práce, stavy žactva apod.) a průběžnou (úprava učeben, používání audiovizuální techniky, pedagogické dozory apod.). Samostatnou kapitolu tvoří hospitační činnost. Ta by měla být prováděna dle vlastního stanoveného plánu. Tento plán zatím není realizován tak, jak je sestaven, neboť ředitel si stanovil 2 hospitace týdně a zástupkyně v průměru 1 hodinu týdně. Od začátku školního roku bylo provedeno celkem 10 hospitací (ŘŠ 3, první ZŘ 4 a druhá ZŘ 3). Hospitační činnost je s pedagogy řádně projednána, jsou stanoveny závěry a doporučení. Všechny záznamy jsou hospitovaným podepsány. Rezervy jsou také v kontrolní činnosti žákovské dokumentace (zatím nebyly kontrolovány např. žákovské knížky). Škola využívá při hodnocení úrovně výsledků učení žáků evaluačních nástrojů, především formou testů Kalibro a zadáváním kontrolních prověrek v paralelních třídách daných ročníků, na kterých se podílejí vedoucí předmětových komisí. Tyto prověrky jsou pak archivovány.

Vzhledem k tomu, že je škola v právním subjektu, provádí kontrolu provozu školy a jejího hospodaření pravidelně měsíčně ředitel školy ve spolupráci s ekonomkou, která je placena z dotace MěÚ Litvínov.

Promyšlený a kvalitně písemně zpracovaný plán kontrolní činnosti není plně realizován, především v části věnované kontrole výchovně vzdělávacího procesu. V této části lze školu hodnotit jako dobrou.

Hodnocení kvality řízení

V řízení školy se významně promítá demokratičnost vedení školy. Potřebná dokumentace pro řízení je kvalitně sestavena, není však vždy úplně dodržována. Především v oblasti kontroly výchovně vzdělávací činnosti jsou rezervy (používání třech typů úředních razítek, neplnění plánu hospitační činnosti a neoprávněné zařazení výuky cizího jazyka v 1. a 2. ročníku, kdy nejsou splněny základní podmínky pro realizaci výuky). I přes výše uvedené nedostatky lze celkově hodnotit řízení jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol pod č.j. 71/960 s platností od 1. 4. 1999
- plán práce na školní rok 1999/2000
- plán řídicí a kontrolní činnosti
- výroční zpráva školy za šk. rok 1998/1999
- koncepce školy
- hodnocení práce za šk. rok 1998/1999
- plán hospitační činnosti
- záznamy z hospitační činnosti
- podkladová inspekční dokumentace
- rozvrh vyučovacích hodin

•

ZÁVĚR

Posouzením sledovaných oblastí byla stanovena

- **výrazná pozitiva:**
- kvalitně zpracovaná písemná dokumentace pro řízení školy
- demokratičnost a otevřenost školy vůči rodičovské a další veřejnosti
- podpora učitelům, zejména těm, kteří zavádějí do výuky moderní, progresivní metody a formy práce
- stabilita pedagogického sboru

- **výrazná negativa**
- neoprávněná výuka cizího jazyka formou nepovinného předmětu v 1. a 2. ročníku
- rezervy v kontrolní činnosti vedení školy
- písemně nepodložené a tedy neoprávněné vybírání peněz od rodičů na koupi pracovních sešitů
- používání tří typů úředních razítek na povinné dokumentaci

- **doporučení:**
- zvýšit kontrolní a hospitační činnost vedení školy
- úřední razítka upravit tak, aby byla v souladu s názvem školy jak je uvedena v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol
- výuku cizího jazyka v 1. a 2. ročníku zajistit jinou formou

Celkově lze školu ve sledovaných oblastech hodnotit jako velmi dobrou, přestože rezervy jsou ještě v některých oblastech řízení, kdy nejsou plně respektovány platné právní předpisy. Výuka probíhá plynule dle schváleného vzdělávacího programu. Učební plán není však dodržen v 1. a 2. ročníku, kdy se realizuje neoprávněně výuka cizího jazyka. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány k zajištění vzdělávacího programu školy, ale po odečtení položek na mzdy a povinné odvody zůstává pouze malá částka na ostatní položky, především učebnice, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Erika Bednárová v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Podešvová v.r.
	Mgr. Věra Slezáková v.r.
	Mgr. Vladimír Bečvář v.r.

V Mostě dne 25. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30.11.1999

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Jiří Tyšer v.r.
	..

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.
Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-12-14	064 150/99-5022
Zřizovatel	1999-12-14	064 149/99-5022
Rada školy	1999-12-14	064 151/99-5022

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly vzneseny